

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології

Силабус курсу
« ЕКОЛОГІЯ »

Обсяг	3 кредитів ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік навчання	семестр 1, рік навчання - I
Дні, час, місце	згідно з розкладом
Викладач (і)	Педан Галина Сергіївна; кандидат геологічних наук, доцент кафедри морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології
Контактний телефон	+38 (0482) 68-79- 42
Е-mail:	pedangalina3@gmail.com
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології (ауд.92)
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри онлайн-консультації: телефон, соціальні мережі

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: консультація за розкладом

e-mail: pedangalina3@gmail.com

телефон: +38 (0482) 68-79- 42

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є макросистеми: популяції, біоценози, екосистеми, їх динаміка в часі і просторі.

Пререквізити. Лекційний курс та практичні заняття з курсу "Екологія" викладаються здобувачам на базі знань, які були одержані ними в середній школі при засвоєнні предметів «Географія», «Біологія та екологія».

Постреквізити курсу.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: «Безпека життєдіяльності в туризмі», «Географія туризму», «Туристично-рекреаційні ресурси України».

Метою викладання дисципліни є ознайомлення здобувачів з основними поняттями, проблемами і напрямками сучасної екології. Показати, що екологія нині є теоретичною основою раціональних взаємовідносин людини і природи.

До завдань курсу належить:

- ознайомити здобувачів з основними екологічними законами, що керують еволюцією біосфери Землі, показати нерозривний зв'язок біосфери планети з іншими геосферами — атмосферою, гідросферою, кліматосферою, тектоносферою;

- звернути увагу на еволюцію і міграцію біологічних співтовариств і зв'язок цього процесу з різкими і віковими змінами клімату впродовж геологічної історії;

- показати необхідність знання екологічних законів для правильної інтерпретації функціонування природних екосистем.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні екологічні поняття і терміни, загальні екологічні закони і принципи, типи класифікацій екологічних чинників, основні положення ауТЕКОЛОГІЇ, популяційної екології і синекології, основні закономірності функціонування природних екосистем.

вміти: використати в практиці наукових досліджень головні принципи системної методології екології; аналізувати фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття; демонструвати навички оцінювання екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи здобувачів (60 год.).

Основна підготовка здобувачів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предметаздобувачів денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота здобувачів).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. АуТЕКОЛОГІЯ

Тема 1.1. Екологія як наука.

Тема 1.2. Екологічні чинники і закон толерантності.

Тема 1.3. Концепція чинників, що лімітують.

Тема 1.4. Класифікації екологічних чинників.

Тема 1.5. Класифікація А.С. Мончадського.

Тема 1.6. Водне та наземно-повітряне середовище життя. Екологічне значення клімату.

Змістовий модуль 2. Популяційна екологія і синекологія

Тема 2.1. Біотичні чинники.

Тема 2.2. Гетеротипові взаємодії.

Тема 2.3. Динаміка чисельності популяцій.

Тема 2.4. Концепція екологічної системи.

Тема 2.5. Трофічні рівні; ланцюги і мережі живлення.

Тема 2.6. Біогеохімічні цикли та еволюція екосистем.

Тема 2.7. Глобальні екологічні проблеми сучасності.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вінчук М.М. Загальна екологія : Навчальний посібник, видання друге, виправлене та доповнене. Житомир : Видавництво Державного університету «Житомирська політехніка», 2021. 184 с.
2. Грицик В., Канарський Ю., Бедрій Я. Екологія довкілля. Охорона природи : навч. посіб. для студентів ВНЗ. К. : Кондор, 2018. 290 с.
3. Житова О.П., Романчук Л.Д. Загальна екологія : навч. посібник / за ред. О. П. Житова. Житомир : Житомир: ЖНАЕУ, 2019. 204 с.
4. Лико Д. В., Лико С. М., Портухай О. І. Екологія : навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2016. 304 с.
5. Соломенко Л.І., Боголюбов В.М., Волох А.М. Загальна екологія : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 352 с.
6. Юрченко Л. Екологія : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.

7. Франчук Г.М., Маджд С.М., Радомська М.М. та ін. Загальна екологія : навч. посіб. Київ : НАУ, 2015. 232 с.
8. Худоба В.В., Чикайло Ю. І. Екологія : навч.- метод. посіб. Львів : ЛДУФК, 2016. 92 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, контрольна письмова робота, оцінювання виконання індивідуальних завдань, реферат, захист результатів практичних робіт, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання виконання практичних навичок та ін. Форми і методи підсумкового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль													Сума балів	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								Індивідуальне самостійне завдання (реферат)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	20	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 12 бал.						Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 16 бал.								

Самостійна робота здобувачів.

Робота здобувачів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

Неформальна освіта.

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Результати навчання, здобуті у неформальній/інформальній освіті, визнаються згідно Положення про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: підсумковий контроль (залік) проводиться відповідно «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf.

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу»

та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова»
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf та
змінami до нього https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/zminy-polozhennya-antiplagiat.pdf. і передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування занять – обов’язкове, запізнення не бажані. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу або за затвердженим індивідуальним графіком навчання.

Відвідування консультацій не є обов’язковим. В окремих випадках освітній процес може відбуватись онлайн з використанням технологій дистанційного навчання (Google Workspace for Education, Zoom, електронна пошта, соціальні мережі та ін.). Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.